

אִי שְׁעָרָא דָּא תִּלְיָא וְאוּכֹם, וּבְמַעְחָא תִּלְתָּא שְׂרֻטוּטִין
 מִסְטָרָא דִּימִינָא, וְתֵרִין מִשְׁמַאלָא, וְלֹא מִתְחַבְּרִין אֵלִין
 בְּאֵלִין. בְּסֵטֶר יְמִינָא אֵית תִּלְתָּא רְשִׁימִין דְּקִיקוֹן, דְּעֵבְרִין
 עֲלִייהוּ. וְאִינוּן שְׁבִילִין לְמַעְבַּר עַל אִינוּן שְׂרֻטוּטִין אַחֲרָנִין.
 וּבְסֵטֶר שְׁמַאלָא חֲמִשׁ, וְחַד מְנִיָּה זְעִיר בְּאַרְפִּיָּה. דָּא קִימָא
 בְּנֹו אֵת זֵי וְאֵת יָן. כְּדִין תִּשְׁכַּח קְרִיעִין תְּקִיפִין דְּעַל חוּרֵי
 עֵינוּי, דְּמִתְחַבְּרִין דָּא בְּדָא.

דָּא אִיהוּ בַר נָשׁ מְאָרִיָּה דְּרוּגְזָא, וְלֹא בְּבַהִילוֹ, וְנִיחָא דִּילֵיהּ
 בְּעֵבוּבָא. חָשִׁיב בְּגַרְמִיָּה דְּאִיהוּ חֲפִים. וְלֹאֹו הָכִי. זְקִיף
 רִישָׁא לְאַסְתַּפְּלָא תְּדִיר. מְאָרֵי מְעוּתָא לְבַר. בְּבִיתִיהָ לְאֹו הָכִי.
 אֲזַרְיָתָא לָא חָשִׁיב לְאַסְתַּפְּלָא בַּהּ. מְלִין דְּבְנֵי נְשָׂא חָשִׁיבִין
 עֲלֵיהּ כְּמַטוּל, וְאַתִּיב מְלִין תְּקִיפִין עֲלִייהוּ.

וְאִי מִתְפָּרְשֵׁן קְרִיעִין דָּא מִן דָּא, מְטוּ וְלֹא מְטוּ, כְּדִין תִּשְׁכַּח
 בְּמַעְחָא לְסֵטָרָא דִּימִינָא, תֵּרִין שְׂרֻטוּטִין רַבְרָבִין וְחַד
 זְעִירָא, וְתֵרִין רְשִׁימִין זְעִירִין דְּעֵאֵלִין בִּינִייהוּ לְפּוּתִיָּא. וְלְסֵטֶר
 שְׁמַאלָא תֵּרִין, חַד רַבְרָבָא, וְחַד זְעִירָא, וְחַד רְשִׁימוֹ זְעִיר דְּעֵאל
 בְּחַד וְלֹא מְטִי לְתַנְיָנָא.

דָּא אִיהוּ מְאָרִיָּה דְּרוּגְזָא, לְפּוּם שְׁעָתָא אֲתַמְלֵי רוּגְזָא, וְלְפּוּם
 שְׁעָתָא שְׂכִיד רוּגְזִיָּה, וּמְאָרֵי קִטְטָא בְּבִיתִיָּה, וְלֹאֹו בְּרוּחַ
 נִיחָא. זְמַנָּא חָדָא בְּעֵלְמָא (נִיָּא בְּיוֹטִי) אֲתִיב תּוֹקֶפִין לְבְנֵי נְשָׂא.
 אֲסַתְּפַל לְתַתָּא. מַעְחִיָּה קְמִיט בְּרוּגְזִיָּה, וְדָמֵי כְּכִלְפָּא, וּמְיַד
 שְׂכִיד וְאַתִּיב רְכִיכִין. דָּא אִיהוּ בַר נָשׁ, דְּרוּחָא דִּילֵיהּ וּרְעוּתָא
 דִּילֵיהּ, לְאַשְׁתַּדְלָא בְּסַחֲוֶרְתָּא (עזרא ד) וּמְנַדָּה בְּלוֹ וְחֵלְךְ
 וּבְאַשְׁתַּדְלוּתִיָּה, סְלִיק לְטַמוּנָא. דְּהָא אֲתַחֲלַף אֵת יָן בְּאֵת ס'.

וְאִי מִתְּפָרְשׁוֹן קְרִיעֵיז דָּא מִן דָּא, וְשַׁעְרֵין אַחֲרָנִין עֵילִין בֵּין דָּא
 לְדָא זַעֲרִין. דָּא נָטִיר דְּבָבוּ סָגִי תְדִיר. טַב אִיהוּ בְּבִיתִיה.
 וְחָדִי וְעָעִיב בְּבִנֵי נָשָׂא, דָּא קִיָּמָא בֵּין י' וּבֵין ס'. טָמִיר מְמוֹנִיָּה.
 לָא בְּעֵי לְאֶגְלוֹנִי, וְלֹא תִגְלִי בְּעוֹבְדוֹי. קִמְעָן אִיהוּ. וְשַׁעְרִיה נְבִיל
 דָּא עִם דָּא, וְתִלְיָא. לָא חָשִׁיב גְּרַמְיָה לְמַלְבָּשׁ פְּדָקָא יֹאוֹת. מַה
 דְּלָבִישׁ לָא אֶתְתַּקֵּן בֵּיה. מְעַחֲיָה רְבַרְבָּא, תְּלַת שַׁרְטוּטִין
 בִּימִנָא, וְאַרְבַּע בְּשַׁמְאֵלָא תְרִין רְשִׁימִין עֵילִין בִּינִיָּהוּ.

דָּא פֶּד מְלִיל פְּשִׁיט מְשַׁכָּא דְּמַעְתָּא, וְאֵינוֹן שַׁרְטוּטִין לָא
 אֶתְחִזּוֹן כָּל פֶּד. כְּפִיף רִישִׁיה אֲזִיל. יְמִנָא מְנִיָּה שְׁמַאֲלָא.
 שְׁמַאֲלָא מְנִיָּה יְמִנָא. עָעִיב תְדִיר אֲנִינָא אִיהוּ, מְאָרִיה דְּלִישְׁנָא
 בִּישָׂא. חָשִׁיב גְּרַמְיָה חֲפִים בְּכָל עוֹבְדוֹי. מְאָרִי דְּבָבוּ בְּכָל אֵינוֹן
 דְּמַשְׁתַּדְּלֵן בְּאֹרִיָּתָא.

בְּדָרוּעָא שְׁמַאֲלָא, אִית לִיה רְשִׁימָא אוּכְמָא, וְאַרְבַּע שַׁעְרֵין
 זַעֲרִין בֵּיה, וְתִרִין רְבַרְבִּין דְּתִלְיִין בֵּיה סוּמְקִין.
 שַׁעְרָא שְׁעִיעַ וְתִלִי, וְאִיהוּ, לָאו סוּמְק, וְלָאו אוּכְמ, מְעַחָא דִּילִיה
 לָא רַב וְלָא זַעֲר. דָּא קִיָּמָא בֵּין אֶת ס', וּבֵין אֶת י' פְּלִילָא
 בְּאֶת ז'.

חָד שַׁרְטוּטָא רַב בְּמַעְחִיה, דְּאֲזִלָּא בְּפוֹתָא, מְסַטְרָא דָּא
 לְסַטְרָא דָּא. תְרִין שַׁרְטוּטִין אַחֲרָנִין, אֲבָל לָא רְשִׁימִין כָּל
 פֶּד, דִּהָא לָא קִיָּמִין מְסַטְרָא דָּא לְסַטְרָא דָּא, פְּהֵאִי. אַרְבַּע
 קְמִיטִין זַעֲרִין קִיָּמִין, בֵּין תְרִין קְרִיעֵין, עַל רִישָׂא דְּחוּטְמָא
 לְעִילָא.

דָּא אִיהוּ מְאָרִיה דְּחֻדוֹת, חֲפִים, פְּקִיחַ, וּוְתָרֵן בְּמְמוֹנִיָּה, בְּכָל
 מַה דְּאֶשְׁתַּדְּלֵן לְמַנְדַּע אִיהוּ חֲפִים. לְפּוּם שַׁעְתָּא רְגוּ,
 וְלְפּוּם שַׁעְתָּא נַח רוּגְזִיָּה, לָא נָטִיר דְּבָבוּ לְעֶלְמִין. לְזַמְנָא טַב,

וְלִזְמַנָּא לָאוּ הָכִי כָּל כַּף, קָאִים בְּמִתְקָלָא. כַּד תָּב לְמַאֲרִיָּה,
מַאֲרִיָּה אַחִיד בִּיְדֵיהּ, וְסָלִיק לִיקָר סִגְיָא. כִּלְא עָרִיכִין לִיהּ. אֵת
ס' אִזְלָא לְדִידֵיהּ תְּדִיר יִתִיר מֵאֵת יָן. כָּל אֵינֻן דִּיעֲטִין עָלֵיהּ
עֵיטָא בִישָׂא, לָא מַעְלִיחִין, וְלָא אֲתַקְיִים הֵהוּא עֵיטָא, וְלָא
יִכְלִין לְאַבְעָשָׂא לִיהּ. אֲתַחְזִי רַמָּאָה וְלָאוּ הָכִי הוּא. אֵת ס'
וְאֵת יָן מַגִּיחִין עָלֵיהּ, וּבְגִין כַּף סָלִיק וְנַחֲתִית. כַּד תָּב לְמַאֲרִיָּה,
אֵת ס' נֶעַח, וְאֲתַעְבִּיד רַעוּתֵיהּ בְּכִלְא. רַחֲמֵן אִיהוּ. וּבְכִי כַד
אֲתַמְלִי רַחֲמִין.

חָד רְשׁוּמָא אֵית לִיהּ בְּדִרוּעָא יְמִינָא, וְקִימָא פְּרַעוּפָא, וְלִית
עָלֵיהּ שְׁעָרִין כָּלִל. וְאִי שְׁעָרָא קְמִיטָא, וְלָא תְלִי תַחֲזוּת
אוּדְנִין, וְאִיהוּ קְמִיט לְעִילָא מַאוּדְנִין דָּא קִימָא בְּמַלּוּלֵיהּ.

מַעְחִיָּה רַב וְלָאוּ כָּל כַּף. שְׂרַטוּטִין דִּילִיהּ חֲמִשׁ. תְּלַת עֲבָרִין
מִסְטָרָא דָּא לְסִטְרָא דָּא, וְתָרִין לָא עֲבָרִין. מְאִרִי
קְטָטָה אִיהוּ, וּבְבִיתֵיהּ יִתִיר. כָּל עוּבְדוּי בְּבַהִילוֹ, אֲתַחְזִי טָב,
וְלָאוּ הָכִי. שְׁבַח גְּרַמְיָה בְּמָה דְלָא אֵית בֵּיהּ. דָּא קָאִים בְּאֵת ז'
לְחוּד, וְסָלִיק לְמַרְחִיק בְּאֵת ע' לְחוּד, מְטִי וְלָא מְטִי אֵת ס' לִית
בֵּיהּ כָּלִל. וּוְתָרִין בְּמַלּוּלֵיהּ וְלָא יִתִיר, אָעִיל גְּרַמְיָה בְּמָה דְלָא
אֲתַחְזִי לִיהּ, מָאן דָּא שְׁתַּתַּף בְּתַדִּיָּה, אֲעֲטָרִיד לְאַסְתַּמְרָא
מַחֲמִידוֹ דִּילִיהּ, אֲבַל אֲעֲלַח אִיהוּ בְּחַדִּיָּה.

שְׁעָרָא דְתְלִי וְלָא שְׁעִיעַ, וְשְׁעָרֵיהּ רַב. חֲמִשׁ שְׂרַטוּטִין בֵּיהּ,
דְּמִטוֹ וְלָא מְטוֹ דָּא לְדָא, עֵינִין דִּילִיהּ עָהִיבִין פְּקַחִין.
דָּא כְּפִיף רִישִׁיָּה. אֲתַחְזִי טָב וְזַפְאָה, וְלָאוּ הָכִי. שְׁבַח גְּרַמְיָה.
אִי אֲשְׁתַּדַּל בְּאוּרִיָּתָא כְּבַר נָשׁ רַב. תְּקִיף בִּיעָרִיָּה. כַּד מְלִיל,
אֲקַמִּיט חוּטְמִיָּה וּפְשִׁיט מִשְׁכָּא דְמַעְחִיָּה. כָּל עוּבְדוּי לְחִיזוֹ דְבְּגִי
נְשָׂא, אֲעֲלַח בְּמִמוּנָא, רַמָּאָה אִיהוּ בְּכָל עוּבְדוּי. מְאִרִי דְלִישְׁנָא

בִּישָׂא. יָדַע לְאַסְתֵּמְרָא מִבְּנֵי נִשְׂא בְּכֻלָּא. שְׁנַעֲוֵנָא בֵּיהּ, וְאַתְּכִפִּי
בְּמָה דְּאִיהוּ עָבִיד. אָעִיל קְטֻטִּין בְּלַחֲשׁוֹ.

אוֹדְנֵי רַבְרָבֵן, קִיִּמִּין בְּקִיּוּמֵיהוּ תַּחוּת שְׁעָרָא, דָּא קִיִּמָּא
בְּאֵת יָז' וְאֵת ז', וּבְנִין כַּד עוֹבְדֵי לְחִיזוּ בְּנֵי נִשְׂא. בֵּין
כַּתְּפוּי תְּלִיין תְּלַת שְׁעָרִין בְּלָא רְשִׁימָא כָּלֵל. מָאן דְּאִשְׁתַּתַּף
בְּהַדְרִיה לָא אַעְלַח. וְאִיהוּ אַעְלַח בְּרַמְאֻתָא דִּילֵיהּ, וְאַתְחִזִּי
זַמְאָה לְאַחְרָא, וְחָשִׁיב דְּעָבַד לְקַבְּלֵיהּ עוֹבְדֵי קְשׁוּט.

שְׁעָרָא קְמִיטָא וְתְלֵי תַּחוּת אוֹדְנִין, אִי אִיהוּ רְוֹק, חַד
שְׂרַטוּטָא בְּמַעְחִיהּ, וְתַלְתַּת קְמִיטִין עַל רִישָׁא דְּחוּטְמִין,
בֵּין קְרִיעִין דִּילֵיהּ. מְאָרִיָּה דְּחֶדְרָה אִיהוּ. פְּקִיחָא בְּכֻלָּא. רַמְאָה.
וְוַתְרָן אִיהוּ, עָבִיד וְוַתְרַנּוּתָא לְאִינוּן דְּמְקַרְבִּין בְּהַדְרִיָּה. דָּא
קִיִּמָּא בְּאֵת ס' וְאֵת ז'. וְכַד הוּי סִיב, מִתְחַלְפֵּן (ס"א עִירָא דְּאִתְוּוֹן)
אִתְוּוֹן, אֵת ז' בְּרִישָׁא, וְאֵת ס' בְּהַדְרִיָּה. לָאוּ אִיהוּ וְוַתְרָן, אֶלְא
בְּבִיתֵיהּ. אַעְלַח בְּמַמּוּנֵיהּ. רַמְאָה לָא הוּי. אַעְדֵּי גְרַמִּיָּה מִתְחַוָּא
אֶרְחָא.

עַל קְרִיעָא שְׂמַמְלָא, אִית חַד רִישׁוּמָא זְעִיר, דְּמַחַה לֵיהּ בַּר נִשְׂ
בְּיוּמֵי עוֹלִימוּי, אֲטִים עֵינָא יִמְנָא. חֲמֵשׁ קְמִיטִין עַל רִישָׁא
דְּחוּטְמִיָּה, בְּפּוֹתֵיהּ בֵּין קְרִיעֵי עֵינֵי. שְׁעָרָא קְמִיטָא זְעִיר עַל
רִישֵׁיהּ. קְמִיט דְּעֵינִין. דָּא אִיהוּ בְּאֵת ז' בְּלַחֲדוּי. בְּלָא סְכְּלַתְנֵן.
שְׁנַעֲוֵנָא בְּלַבִּיָּה. בְּהִיל בְּעוֹבְדוּי.

חַד שְׂרַטוּטָא עַל מַעְחִיָּה. וְאַרְבַּע אַחְרַנִּין זְעִירִין. לִית בֵּיהּ
מְחִימְנוּתָא, לָא יִשְׁתַּתַּף בַּר נִשְׂ בְּהַדְרִיָּה, דְּלָא יַעְלַח.
חִיבָא אִיהוּ לְמְאָרִיָּה בְּכָל עוֹבְדוּי. חַד תּוֹלְדוּתָא זְעִירָא אִית
לֵיהּ עַל יַרְכָּא שְׂמַמְלָא. לְזַמְנִין אַתְּמַחִי, וּלְזַמְנִין אַתְּיִלִּיד. וְאִי
אַרְבַּע שְׂרַטוּטִין עַל מַעְחִיָּה, כָּל הַנִּי אִית בֵּיהּ, אֲבַל לִית בַּהּ

תוֹלְדָתָא. וְאִי תַלְת רַבְרַבִּין וְתַלְת זְעִירִין, שְׁפִירוֹ דְשַׁעְרָא אִיהוּ,
וְאִיהוּ בְּאִמְצַעִיתָא. עַד כַּאֲן רֻזָּא דְשַׁעְרָא.

מַעְחָא מִתְפָּרְשָׁא בְשַׁעְרָא, וּמַעְחָא מִתְפָּרְשָׁא בְעֵינִין, עֵינָא
מִתְפָּרְשָׁא בְשַׁעְרָא, לְאַרְבַּעָה סְטָרִין. בְּבֵת עֵינָא,
בְּגוּוֹנִין דְעֵינָא, בְּחוּרוֹ דְעֵינָא, בְּאוּפְמוֹ דְעֵינָא. כָּל אֶסְתַּכְלוּתָא
לְאֶסְתַּכְלָא, בְּכָל אֵינּוֹן סִמְנִין דְשִׁית דְקַאמְרוֹן, לִית לְהוּ אֶלָּא
מִתְלִיסַר שְׁנִין וְלַעֲלִילָא, דְאֶתְפָּרְשָׁא רוּחַ קְדָשָׁא מְרוּחַ מְסַאבָּא.
בַּר בְּשַׁרְטוּטֵי בְלַחוּדוּי, דְשַׁרְטוּטִין בֵּין זְעִירָא וּבֵין רַב מִתְחַלְפִי
תְדִיר וְכֵן בְּכֻלְהוּ.

כְּתִיב (שמות יח) וַיִּבְחַר מֹשֶׁה אֲנָשִׁי חָיִל מִכָּל יִשְׂרָאֵל וְגו', דְאִילוֹ
עַל אֵינּוֹן סִמְנִין אַחֲרָנִין בְּעָא וְלֹא אֲשַׁכַּח. וְכֵן (דברים א'
הָבּוּ לָכֶם אֲנָשִׁים חַכְמִים וִידוּעִים לְשִׁבְטֵיכֶם. מֵאֵי יְדוּעִים.
דְאֶשְׁתַּמוּדְעָן בְּאֵינּוֹן סִמְנִין, וְאֲשַׁכַּח, בַּר נְבוּנִים דְלֹא אֲשַׁכַּח.
עֵינָא בְּרֻזָּא דְאֶת ר' וְאֶת פ', דְנְבִינִין חוּרִין וְשַׁעְרָא סוּמְקָא.
אִי נְבִינִין דְעֵינּוֹי חוּרִין, דָּא הוּא בַר נֶשׁ דְאֶצְטְרִיכוּ בְנֵי
נֶשָׂא לְאֶסְתַּמְרָא מְנִיָּה. כָּל מְלוּי בְּרַמְאֻתָא. פְּקִיחָא אִיהוּ. נְטִיר
דְבָבו. דָּא אִיהוּ בְּאֶת ר' בְּלַחוּדוּי. וְלֹא אֶתְחַבַּר בְּהַדִּיָּה אֶת פ'.
אֶת דָּא, אֶזְלָא וְשָׂאט עָלֶיהָ, וְלֹא אֶתִּישְׁבָּא בֵּיה. עֵינּוֹי דְדָא
שְׁקִיעִין, בְּהִיל בְּעוּבְדוּי. וְכֵן כָּל מָאן דְעֵינּוֹי שְׁקִיעִין, אֶצְטְרִיךְ
לְאֶסְתַּמְרָא מְנִיָּה בְּכָל עוּבְדִין. רַמְאָה אִיהוּ, וּבְרַמְאֻתִיָּה יְהִיב
טַעמָא לְמְלוּי.

מַעְחָא דִּילִיָּה רַב, וְלֹא עַגּוּלָא. תְרִין רְשִׁימִין רַבְרַבִּין אֶזְלִין
בְּפוּתִיָּא דְמַעְחִיָּה, מְסַטְר לְמַטְר, וְאַרְבַּע זְעִירִין. שַׁעְרָא
דִּילִיָּה תַלְיָא. קָרִיר מוּחָא אִיהוּ. וְעַל דָּא פְּקִיחָא הוּי. אֹדְנֵי
זְעִירִין, בְּדְרוּעוּי שַׁעְרָא רַב. נְקִיד אִיהוּ בְּנְקוּדִין דְרְשִׁימִין

אוֹפְכִימִין. וְאִי רְשִׁימִין סוּמְקִין, תָּב לְזִמְנִין לְמַעַבְד טִיבוּ, וְאִתְקִימִין
בֵּיה זְמַנָּא זְעִירָא, וְלְזִמְנִין תָּב לְקַלְקוּלִיָּה. תְּמַדָּן אִיהוּ.

זְרָעָא דְדוּד בְּהַפּוּכָא. דוּד מְלָפָא יָרִית דָּא סוּמְקָא שְׁפִירָא,
לְמַעַבְד דִּינָא, וְלְמַעַבְד שְׁפִירוֹ דְעוֹבְדוּי. עֵינױ עֵינױ
דְרַחְמִי, יִתְבִּין עַל שְׁלִימוֹ, סְלָקִין חֲנָא וְחַסְדָּא. חַד חוּטָא
יְרוּקָא אֲזִיל בְּגוּוֹיָיְהוּ. בְּשַׁעֲתָא דְאַנְחָא קֶרְבָּא, תְּהוּא חוּטָא
אִתְחַפֵּד וְאִתְהוּי סוּמְקָא כְּוּוֹרְדָּא. גַּח רוּגְזִיָּה בְּקֶרְבָּא, תָּב
תְּהוּא חוּטָא כְּמִלְקַדְמִין. נִסִּין (פְּסִין) רַבְרַבִּין הוּוּ בְּעֵינױ. הוּוּ
תְּדָאן. תְּאִיבִין לְמַחְמִי. נְקוּדִין בְּתַלְת גְּוּוֹנִין, חַדוֹ דְלָפָא הוּוּ
בְּלָב כְּלָא, חֵיבִיָּא דְמִסְתַּכְּלִין בְּהוּ, הוּוּ זְעִין וְדַחְלִין, סְלָקִין
בְּלַבֵּיָּהוּ אִימְתָא וְדַחֲלִלוּ.

מַעֲתָא דִּילִיָּה רַב עַנּוּלָא בְּשְׁפִירוֹ, וְכַל אֲתוּוֹן אֲתַחְזוֹן וְסְלָקִין
בֵּיה, אֲלִין סְלָקִין וְאֲלִין נַחְתִּין. אֵינױן דְנַחְתִּין סְלָקִין,
יִתְבִּין דּוּכְתָא אֲלִין לְאֲלִין. בְּגִין כַּד רְשִׁימִין דִּילִיָּה סְלָקִין
בְּאַרְכָּא לְעִילָא. גְּבִינִין דְעֵינױ רַחְמִין לְרַחְמִנוּתָא. לָא אוֹפְכִימִין
וְלָא סוּמְקִין, אֲלָא בֵּין תְּרִין גְּוּוֹנִין. בַּת עֵינָא דְלָגוּ, אַחְזִי כָּל
דִּיוֹקְנִין דְעֲלָמָא, חוּטָא סוּמְקָא סַחְרָא לִיָּה, וְחַדְוּא סַחור
סַחור כְּלָא.

יְשִׁירוּתָא, דְחֵיבִין מְקַרְבִּין לְמַחְמִי, אֵינױן חֵיבִיָּא חֲמָאן לױן
חֵיבִיָּאן, רַחְמִי חֲנָא וְחַסְדָּא. לְבַתֵּר תּוּקְפָא וְדַחֲלִלוּ
וְאַמְתָּנוּ וְרוּגְזָא. וְעֵינױ יוֹנִים לְגְּבִיָּהוּ. מְאִי יוֹנִים. דְעַבְדִּין לױן
אוּנְאָה לְחֵיבִיָּא. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (ויקרא כה) לָא תוֹנוּ אִישׁ אֶת
עַמִּיתוֹ וּכְתִיב (שיר השירים א) עֵינֶיךָ יוֹנִים. מְקַרְבִּין, וּמְרַחְקִין. כָּל
דִּיוֹקְנִין דְעֲלָמָא כְּלָהוּ כְּלִילָן בְּאַנְפּוּי. שְׁעָרָא דְרִישִׁיָּה, הוּוּ רְשִׁים
בְּגוּוֹי שְׁבַעָה זֵינִי דְהַבָּא.

חַמִּינָא בְּסִפְרָא דְאָדָם קְדָמָא, דְאָמַר הָכִי דִיּוֹקְנִין דְמִשִּׁיחָא
 קְדָמָא, לְסִיחְרָא, גְּזוּן דִּילִיָּה, זָהָב יִרְקָרַק בְּאַנְפוּי.
 גְּזוּן דִּילִיָּה, זָהָב אוֹפִיר בְּדִיקְנִיָּה. גְּזוּן דִּילִיָּה, זָהָב שָׁבָא בְּגִבְנוּי.
 גְּזוּן דִּילִיָּה (דְּבָרֵי הַיָּמִים ב ג) זָהָב פְּרוּזִים, בְּקָרִיעִין דְעַל עֵינױ. גְּזוּן
 דִּילִיָּה, זָהָב סָגוּר בְּשַׁעְרָא דְרִישִׁיָּה. גְּזוּן דִּילִיָּה, זָהָב מוּפֹז עַל
 חֲדוּי בְּלוּחָא דְעַל לְבִיָּה. גְּזוּן דִּילִיָּה זָהָב תְּרֻשִׁישׁ, עַל תְּרִין
 דְרוּעִין. כָּל שְׁבַעָה גְּזוּנִין אֵלִין, הוּוּ רְשִׁימִין, עַל כָּל אֵינױן דְּוִכְתִּי
 דְשַׁעְרוּי.

בְּדְרוּעָא יְמִינָא, הָוָה חָקִיק וְרָשִׁים רְשׁוּמָא חָדָא סְתִים מְבַנִּי
 נְשָׂא, מְגַדֵּל חָקִיק בְּאַרְיָה. וְאַלְפֵי זַעִירָא רְשִׁים בְּגִיָּה,
 וְסִימְנָא דָא (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) אֵלְפֵי חֲמֻנִין תְּלוּי עֲלוּי. כָּל זְמַנָּא דְאַנְחָא
 קְרָבָא, תְּהוּוּ רְשִׁימָא סְלָקָא וּבְלָטָא, וְעַל מְגַדֵּל מְכַשְׁפָּשָׂא הָאִי
 אֵלְפֵי, וּכְדִין אֲתַתְּקִי לְאַנְחָא קְרָבָא. כִּד עָאֵל בְּקְרָבָא מְכַשְׁפָּשָׂא
 תְּהוּוּ אַרְיָה, וּכְדִין אֲתַגְּבַר בְּאַרְיָה, וְנִעַח קְרָבִין. וְתְהוּוּ מְגַדֵּל
 אֲתַרְהִיט, וְסִימְנִיָּה (מְשַׁלִּי יח) בּוּ יְרוּץ עֲדִיק וְנִשְׁנַב. וְנִשְׁנַב דְּוֹד
 מִשְׁנָאוּי דְלֹא יִכְלִין לְגַבִּיָּה. וּמִן סְמִנִין אֵלִין וְרְשִׁימִין אֵלִין, הוּוּ
 רְשִׁימִין בְּדְרַעִיָּה שְׁמַאלָא. רְשׁוּמָא דְבַר נָשׁ אַחְרָא לָא כְּהָאִי.

עֵינִין עֲהִיבִין פְּקִיעִין, שְׁנַעֲוֵנָא בְּלִיבִיָּה. מַעְחָא רַב. שַׁעְרוּי
 סְגִיָּאִין, תְּלִיין, רְחִיקִין מִפּוּשְׁכָא דְרִישָׁא. פְּקִיחָא אִיהוּ.
 פּוּם מְמַלֵּל רַבְרָבִין. שְׁפּוּזִין דִּילִיָּה עֲתִיקִין מְאַרְיָה דְלִישְׁנָא בִישָׁא.
 בְּמַעְחִיָּה תְּלַת שְׁרַטוּטִין, אִי בְּעִינִיָּה תְּרִין שׁוּרְיָקִי סוּמְקִין,
 דָּא הָוָה בָּאת ר' בְּלַחֲדוּי, וְשׁוּרְיָקָא זְהִיר לְגַבִּיָּהוּ.
 עֲבִירָה אוֹדְמַנַת לְגַבִּיָּה, וְאַשְׁתִּזִּיב מִינָה.

וְאִי שׁוּרְיָקָא חָדָא סוּמְקָא לְגוּ בְּעִינָא, קִימָא בְּאַרְפָּא, וְתְרִין
 זַעִירִין תְּחוּתִיָּה, וְחַד דְאַעְבַר בְּעִינױ. דִּין אִית לִיָּה עִיטָא

בִּישָׂא, בְּאַתְתָּא אַסוּרָה, וְעַדִּין עֵיטָא קַיִמָּא. כְּדִין תִּשְׁתַּכַּח
בְּמַעֲחִיהָ, חַד שְׂרֻטוּטָא לְאַרְכָּא. מְקַרִיעָא יְמִינָא חַד שְׁעָרָא
וְאַרְבַּע זְעִירִין תְּחוּתֶיהָ, וְחַד דְּאַעְבַּר בִּינֵיהוּ לְפּוֹתֵיהָ.

וְאִי יִתְפָּרֵשׁ מִהֵוּא תַטָּא, תִּשְׁכַּח בְּעֵינֶיהָ, תְּרִין שׁוּרְיָקִי
דְּקִיקִין, אֲזֵלִין בְּפּוֹתֵיהָ דְעֵינָא, וְלֹא אַעְבַּר חַד בִּינֵיהוּ,
וְכֵן בְּמַעֲחָא. וּמִזְמַן דְּאַתְפָּרֵשׁ מִהֵוּא חוּבָה, הוּא מִזְמַן תִּשְׁעָה
יוֹם, דְּהָא מִתְּמָן וְלְהֵלָאָה, יִתְמַחוּן רְשִׁימִין אֲלֵין, וְיִתְיַלְדוּ
אַחֲרָנִין.

עֵינֵינִין דְּקִיקִין, וּמִתְהַפְּכֵן זְעִיר בְּסוּמְקָא. דָּא אִיהוּ פְּקִיחָא. כָּל
מְלוֹי (ס"א בְּתִיבְתָא) בְּחִיבָא. בְּמַעֲחֹי תִשְׁכַּח רְשִׁימִין
תַּלְתָּ. חַד רַב, דְּאַעְבַּר מְסֻטָּרָא דָּא לְסֻטָּרָא דָּא. וְתְרִין אַחֲרָנִין
דְּלֹא עֲבָרִין. קַרִיעִין דְּעֵינֹי רַבְרַבִּין. מְאַרִיָּה דְּקִשְׁוֵי אִיהוּ. כַּד
מְלִיל, קָמִיט בְּחוּטְמִין, בְּרוּגְזִיָּה, (ס"א א) אִי בְּקִשְׁוֵי דְלַבִּיָּה. זְקִיף
שׁוּם בִּישׁ עָלֶיהָ. בִּישׁ בְּעֵינֵי דְכָלָא. פְּלֹא שְׁנַאֲיִן לִיהָ. אַעֲלַח
לְזַמְנִין וְלְזַמְנִין לָא.

תַּלְתָּ שְׁעָרִין רַבְרַבִּין בְּחַדוֹי עַל לַבִּיָּה. שְׁפּוּן דִּילִיָּה עִתִּיקִין,
מְאַרִיָּה גְּאוּתָא בְּשִׁנְעוּנָא. לִישְׁנָא בִישָׂא.

שְׁעָרוֹי שְׁעִיעִין רַבְרַבִּין וְסוּנֵיִין. אֲנָפוֹי אֲנָפִין אַרִיכִין זְעִיר,
וְעַנּוּלִין זְעִיר, לְזַמְנִין אַתְחַרֵּט מִכָּל מַה דְּעַבַּד וְתַב
לְקַלְקוּלִיָּה. בְּעֵינֶיהָ תִּשְׁכַּח שׁוּרְיָקִי, תְּרִין בְּעֵינָא דִימִינָא, וְחַד
בְּעֵינָא דְשְׂמַאלָא. אַוּדְנוֹי זְעִירִין, קַיִמִין בְּקִיּוּמָא.

זְרָעָא דְדוּד בְּהַפּוּכָא. זְרָעָא דְדוּד כָּל סִימְנִין אֲלֵין לְטָב,
וְלְמַעַבַּד טִיבוּ. כַּד שְׁפּוּן רַבְרַבִּין, דְּכָל מָאן דְּשִׁפּוּתִיָּה
רַבְרַבִּין, מְאַרִיָּה דְלִישְׁנָא בִישָׂא אִיהוּ, בִּין וּפְאָה, בִּין חֵיבָא.
כַּד אִי עֲדִיק גְּמוּר הוּא. וּבְזַכּוֹי דִּילִיָּה נַעַח וְנָטִיר גְּרַמִּיָּה.

עֵינַיִן יְרוּקִין, זְעִיר מְגוּוֹן סוּמָק אֲזִיל בִּינְיָהוּ, בְּמַעְחִיָּה תֵרִין
 רְשׁוּמִין, מִסְטָרָא דָא לְסְטָרָא דָא, וְחַד לְעִילָא זְעִירָא,
 וְחַד לְתַתָּא. אִיהוּ בְּאֵת פ' וְאֵת ר'. דָּא מַעְחִיָּה רַב בְּעַנּוּלָא,
 אִיהוּ טָב לְכָלָא. יְהִיב מְפָל מַה דְאִית לִיה לְכָל בַּר נָשׁ. וְתָרִן
 אִיהוּ. שְׁעָרוֹי שְׁעִיעַ וְתָלִי. בְּסֵטֶר יְמִינָא אִית לִיה תְּוֹרוֹ דְשְׁעָרֵי,
 מִיּוֹמָא דְאֵתְבָרִי.

מִתְנִיתִין. בְּנֵי עֲלָמָא מְאָרִיחוֹן דְסִכְלָתְנֹו, פְּקִיחוֹן עֵינַיִן,
 מְאָרִיחוֹן דְמַהִימְנוּתָא, דִּי הוּה גְּנִיזָא בְכוּ. מָאן
 מְגִכּוֹן דְסִלִּיק וְנַחִית. מָאן דִּי רוּחַ אֵלְהִין קְדִישִׁין בֵּיה. לִיקוּם
 וְלִינְדַע, בְּשַׁעְתָּא דְסִלִּיק בְּרַעוּתָא דִּרִישָׁא תְּוֹרָא, לְמַבְרֵי אָדָם,
 בְּטַשׁ בְּנוּ בּוֹעִינָא חֲדָא, וּבְטַשׁ בּוֹעִינָא בְּפִשְׁטוֹ דְנַחִיר, וְהַהוּא
 פְּשִׁיטוֹ דְבוֹעִינָא אֲפִיק גְּשַׁמְתִּין.

אוּרְף הָכִי בְטַשׁ גּוֹ טְנָרָא חֲדָא תְּקִיפָא, וְאֲפִיק הַהוּא טִינָרָא
 שְׁלַהוּבָא חֲדָא מְלַחְטָא, מְרַקְמָא בְכַפָּה גְּוֹנִין, וְהַהוּא
 שְׁלַהוּבָא סִלְקָא וְנַחְתָּא, עַד דְהַהוּא פְּשִׁיטוֹ (נ"א פְּשִׁיטוֹ) בְּטַשׁ בֵּיה,
 וְתָב וְאֵתִישָׁב בְּדוּכַתִּיה, וְאֵתְעָבִיד רוּחָא דְחַיִּי.

וְהַהוּא רוּחָא אֲתַתְּחָם, וְנָטִיל גְּוֹן חַד מְשַׁמְשָׁא. נַחִית לְתַתָּא,
 נָטִיל גְּוֹן חַד מְסִיחָרָא. סְטָא לִימִינָא, נָטִיל גְּוֹן מִיָּא,
 פְּלִיל בְּפוּמָא דְאָרִיָּה חֲדָא. סְטָא לְשַׁמְאֵלָא, נָטִיל גְּוֹן אֲשָׁא,
 פְּלִיל בְּפוּמָא דְחַד שׁוֹר, סוּמָקָא כּוּוֹרְדָא. סְטָא לְקַמִּיָּה, נָטִיל
 גְּוֹן רוּחָא, פְּלִיל בְּפוּמָא דְחַד נֶשֶׁר רַבְרַבָּא, רַב גְּדַפִּין, מְאָרִיָּה
 דְנוּצָה, כָּל גְּוֹנִין בֵּיה מִתְחַמָּאן. סְטָא לְאַחֹרָא, נָטִיל גְּוֹן
 עֲפָרָא, פְּלִיל מְאָרְבַּע סְטָרֵי עֲלָמָא. בְּפוּמָא דְאָדָם, וְכָל דִּיּוֹקְנִין
 מְסַתְּפְלִין לְגַבִּיָּה.

אֶתִּישָׁב תְּהוּא רוּחָא בְּהֵוּא עֶפְרָא, וְאֶתְלָבַשׁ בִּיהַ. פְּדִין
 תְּהוּא עֶפְרָא, מְכַשְׁכְּשָׂא וְנָחַת לְתַתָּא, וּבְטַשׁ סְטָרָא
 מִדִּי סְטָרִין דְּעֵלְמָא, וְאֶתְעָבִיד דִּיּוֹקְנָא חֲדָא וּפְרֵעוּפָא, וְהֵוּא
 רוּחָא אֶתְטָמַר מִגּוֹ לְגוֹ. וְהֵוּא עֶפְרָא דְאֶתְכַנְיֵשׁ מִדִּי סְטָרִין
 בְּטַשׁ לְגַבְיָה נֶפֶשׁ פְּלִילָא בַּעֲפָרָא (ס"א בְּרוּחָא).

וְהֵוּא נֶפֶשׁ אִיהוּ יְסוּדָא לְעוֹבְדֵי גּוּפָא. פְּפּוּם עוֹבְדִין דְּהֵוּא
 נֶפֶשׁ בְּגוּפָא, הָכִי אֶתְחַזִּי בְּמַשְׁכָּא לְבַר. רוּחָא דָּא
 אֶתְטָמַר לְגוֹ. וְהֵוּא אֶחָזִי לְבַר, סְלִיק וְנָחִית, וּבְטַשׁ בְּאַנְפוּי,
 וְאֶחָזִי דִּיּוֹקְנִין וְרִשִׁימִין. בְּטַשׁ בְּמַצְחִיהַ, אֶחָזִי דִּיּוֹקְנִין וְרִשִׁימִין
 בְּטַשׁ בְּעֵינוּי, וְאֶחָזִי דִּיּוֹקְנִין וְרִשִׁימִין. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה ג)
 הִפְרַת פְּנֵיהֶם עֲנָתָה בָם.

בוֹעִינָא דְאֶתְמַשְׁךְ מִנִּיהַ מְדִידוֹ, דְּחָד חוּטָא יְרוּקָא, שְׁלֵהֲבוּתָא
 דְּתַהוּ. בְּטַשׁ בִּידוּי בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נֶשׁ נְאִים, וְרִשִׁים
 רִשִׁימִין וְשְׂרַטוּטִין בִּידִיהַ, וּכְפּוּם עוֹבְדִין דְּבַר נֶשׁ הָכִי אֶתְרִשִׁים.
 וְאַלִּין אֶתְוּוֹן מִתְּהַפְּכֵן מִתְּתָא לְעֵילָא, וְיִדְעִי לֹזֵן חֲבָרִי קְשׁוּט,
 בְּרִשִׁימוֹ דְאֶתְוּוֹן דְּבוֹעִינָא, וְכַל אֵלִין חֵילִין דְּלִגּוֹ בְּבַר נֶשׁ, עֲבָדִין
 רִשׁוּמִין וְשְׂרַטוּטִין אֶתְוּוֹן מִתְּהַפְּכֵן. מָאן דְּרָקִים דָּא, רָקִים
 בְּשַׁפּוּלֵי מַשְׁכָּנָא. פְּמָה דְאֶתְ אָמַר, (תהלים קלט) רָקֵמְתִי בְּתַחְתִּיּוֹת
 אֶרֶץ. בְּרִידָא הוּא בְּרִידָא שְׁמִיהַ לְעֵלָם וְלְעֵלְמֵי עֵלְמִין.

עֵינִין חוּרָא, וְאַבְרִין סוּמְקִין, בְּאַתְרִיהַ דְּנַפְיָק מִנִּיהַ, דָּא
 אִיהוּ בְּאֶת פ' וְאֶת ר' פְּלִילָא כְּחֲדָא.

מַצְחִיהַ רַב, תְּלַת שְׂרַטוּטִין סְלָקִין בְּמַצְחִיהַ, שִׁית זְעִירִין
 אֶתְרַנִּין. סוּמְקָא הוּא וְלֹא סוּמְקָא, קִימָא בֵּין תְּרִין
 גּוּוּנִין. שְׁעָרִיהַ אוּף הָכִי. אֲנְפוּי רַבְרַבֵּן. שְׁעָרִיהַ קָמִיט, וְלֹא כָּל

כִּד. תְּלִי זְעִיר תְּחוֹת אֹדְנוּי. טָב אִיהוּ, מְאִירי דְמַהֲיִמְנוּתָא,
מְאִירי דְרוּגְזָא תְקִיף, בְּשַׁעְתָּא דְאִתְרַגְיוּ.

הַהוּא סוּמְקָא דְתְחוֹת עֵינָא, אֶתְפֹּשֵׁט בְּעֵינִיה. רוּגְזִיה בִּישׁ.
בְּשַׁעְתָּא דְמַלִּיל בְּרוּגְזִיה סְתִים פּוּמִיה, וְנִפְיֵק תְּנַנָּא
מִנְחִירוּי. וְלִזְמַן זְעִיר נַח רוּגְזִיה, וְלֹא כָל רוּגְזִיה, עַד יִזְמַא אַחְרָא,
אוּ תְרִין יוּמִין. דָּא אַעְלַח לְזִמְנִין, וְלִזְמַנִּין לֹא. אֲבָל קָאִים תְּדִיר
בְּאַעְלַחְתָּא, בֵּין זְעִיר וּבֵין רַב.

וְאִי סוּמְקָא דְפּוּם עֵינָא, זְעִיר כְּחוּטָא, וְלֹא אֶתְפֹּשֵׁט בְּשַׁעְתָּא
דְרוּגְזִיה בְּעֵינָא, וְאִית בִּיה כָּל הַנִּי סִימְנִין. חֲלָשָׁא בְּלִפְא.
וְאִיהוּ דְחִיל מַכְלָא, שִׁנְתִּיה לֹא אֶתְיִשֵּׁב בִּיה. חָשִׁיב תְּדִיר
מִחֲשָׁבִין וְדְחִיל מַכְלָהוּ. וְאַעְלַח לְכִלָּא. מְאִירִיה דְגָרִיעַ (דְנִיפִי). לֹא
חָשׁ לְגִיּוּפָא.

לְזִמְנִין תָּב בְּתִיּוּבְתָא וְדְחִיל. וּמְנֹו דְחִילוּ, כְּדִין תְּשַׁכַּח בְּעֵינִיה
יִמִּנָא, הַהוּא סוּמְקָא דְפּוּם עֵינָא, בְּסוּפָא בְּשַׁפּוּלִי
עֵינָא, וְחַד שׁוּרְיָקָא דְקִיק סוּמְקָא בְּעֵינִיה שְׂמַאֲלָא, וְאִי מִתְחַלְפִי
מַה דִּימִנָא לְשְׂמַאֲלָא, וּמַה דְשְׂמַאֲלָא לִימִנָא, כְּדִין אִיהוּ
בְּקִלְקוּלִיה. וְתָב וְתָבֵר גְּזִיזָא דְבִרְדָּא, בְּגִין לְאַעְבְּרָא עֵבִירָה.

תְּרִין קְמִיטִין עַל רִישָׁא דְעֵינָא, וְתִלְת לְתַתָּא. וּבְרַגְלִיה
שְׂמַאֲלָא, בְּאַעְבְּשָׁא דְאַמְעֵיתָא, שִׁית שְׁעָרִין, וּבְזִמְנָא
אַחְרָא חֲמִשׁ, וְהַשְׁתָּא שִׁית, חַד זְעִירָא בִּינִיּוּהוּ. עֵינִין אוּפְמִין,
וּקְרִיעִין דְעַל עֵינֹו רַבְרָבִין, סְגִיִּין שְׁעָרִין, אֲלִין עַל אֲלִין, וְאִינֹון
עֵינִין אוּפְמִין וְזִרְקָא, אֲזִיל בְּגִוּוִיּוּהוּ, וְהַהוּא יְרוּקָא אֶטְבַּע יְתִיר.
הַאי אִית לִיה חֲמִשׁ שְׁרַטוּטִין בְּמַעְתָּא, תְּרִין דְעֵבִרִין מְסֻטָר
לְסֻטָר. וְתִלְת דְלֹא עֵבִרִין וּכְוֹ.

השלמה מההשמטות (סימן ז)

וּתְלַת דְּלָא עֲבָרִין, הָאֵי אֵיהוּ בְּאֵת פ' וְאֵת א' וְכוּלָּא פ"א
 בְּאֵשְׁלֻמוֹתֶיהָ. אֵת ר', לִית בֵּיה פְּלָל. שְׁעָרֵי אוֹכְמִין
 תְּלִינן וְלֹא שְׁעִיעִין, דָּא אֵיהוּ בַר נֶשׁ דְּשִׁתִּיק תְּדִיר, אֲבָל פְּקִיחָא
 אֵיהוּ, מְאָרִיָּה דְּלִישְׁנָא בִישָׂא. מְלוֹי בְּרוּגְזָא, פּוּם מְמַלֵּל רַבְרָבָן,
 אֲעֵלָח וְלֹא אֲעֵלָח. מְאָרִיָּה קְטֻטָּה בְּבֵיתֶיהָ, לָא חֵישׁ לִיקְרָא
 דְּבַר נֶשׁ, חַד בְּפוּמִיָּה וְחַד בְּלַבִּיָּה, הַפְּכַפְּךְ בְּלִישְׁנֵיהָ. גְּבִינָן
 דִּילֵיה סְמָקִין זְעִיר. וְאֵית קִימְטָא תְּחוּת עֵינֵיה רַב, אֲזִיל עַד
 חוּטְמָא מְסֻטָּר יְמִינָא, וְתַרְיָן תְּחוּתֶיהָ, חַד מְנַיְהוּ זְעִיר מְאָחְרָא.
 דָּא שְׂכִיב בְּגֵדָה מִיּוּמִין זְעִירִין וְחוּבֵיה רְשִׁים בֵּיה רְשִׁימִין אֵלִין.
 בֵּין כְּתַפּוּי אֵית לֵיה רוּשָׁם חַד וְאַרְבַּע שְׁעָרִין בֵּיה חַד מְנַיְהוּ
 בְּאֲמַצְעֵיתָא רַב וְתַלִּי, וְתְלַת אַחֲרָנִין זְעִירִין. וְעַד לָא הָוָה
 עֲבִירָה דָּא, הָוּוּ תְלַת זְעִירִין. וְחַד דְּאֲתַרְשָׁם בֵּיה דְּקִיק וְזְעִיר
 מְפֻלְהוּ. הַהוּא רוּשָׁם הָוָה בֵּיה מְקַדְמַת דְּנָא אוֹכְמִ, וְאֵינּוּן שְׁעָרִין
 חוּרִין פְּלָחוּ, הַשְׁתָּא לָאוּ הָכִי. אֲלֵא רוּשָׁם אוּפָם וְחַד סוּמְקָא
 בְּרְשִׁימוֹ וּפְלוּפְתָא בְּאֲמַצְעֵיתָא, וְהַהוּא שְׁעָרָא דְּאֲתַרְפִּי בֵּין
 אַחֲרָנִין. רִישִׁיָּה סוּמְקָא וְשְׁאָרָא חוּרָא.

אֵי תַב בְּתִיּוּבְתָא, תְּשַׁכַּח בְּעֵינֵיה יְמִינָא חַד חוּרָא, חוּרָא גַו
 הַהוּא אֲפָמָא. בְּמַעְחִיָּה תְלַת שְׂרָטוּטִין עֲבָרִין, וְתַרְיָן דְּלָא
 עֲבָרִין. הַהוּא רוּשָׁם אוּפָם וְסַחְרָנִיָּה חוּטָא סוּמְקָא וּבְגוּ הַהוּא
 חוּטָא חַד שְׁעָרָא דְּקִיק זְעִיר, וְתְלַת שְׁעָרִין בְּאֲמַצְעֵיתָא כּוּלְהוּ
 פְּתֻדָא זְעִירָא. יַחְפָּם בְּאֲוִרֵיתָא (א) יוֹלִיָּה, וְלֹא יֵעֲלָח בְּעוּבְדוּי.
 וְאֵי יְרוּקָא דְּעֵינָא לָא יֵעֲטַבַּע כָּל כַּף, וְעֵינּוּי אוּפְמִין וְחַד חוּטָא
 וְסוּמְקָא זְעִיר אֲעָפֵר בֵּין אֵינּוּן גּוּזְנִין, פְּדִין אֵיהוּ בְּאֵת פ'
 בְּשְׁלִימוֹ, וּבְאוֹת ר' בְּלַחוּדוּי. בְּמַעְחִיָּה תְשַׁכַּח שִׁית שְׂרָטוּטִין.
 תְלַת עֲבָרִין, וְתְלַת לָא עֲבָרִין, שְׁעָרִיָּה תְקִיפָא וְלֹא כָּל כַּף, תְּלִי

וְלֹא תֵּלֵי, הָאִי אִיהוּ בְּשָׁלִימוֹ לְכָל בַּר נָשׁ, קַמְעֵן אִיהוּ. לִית בֵּיה
 חִידוֹ, וְאִפִּילוּ בְּחֶדְוָה לָא חֲוֵי בְּדוּוּנָא חֲוֵי. אֲטִים אֹדְגִיָּה
 שְׂמָא לִיה. בְּשִׁנּוּי אִית תְּלַת רַבְרַבִּין מְלַעֲיָלָא. וַיְהִינּוּ לֹזֵן
 דּוּכְתָא אֵינּוּן דְּלִתְתָּא. מְהִימְנָא אִיהוּ וְלֹא כָּל כַּד, אֲנַפּוּי אַרִיכִין
 וְלֹא שְׁפִירוּן. קָלִיָּה כְּאִתְתָּא, וּמִילוּי כְּאִתְתָּא, מַקְנַת פּוּמִיָּה
 בְּמִלּוּי, אִפְתַּח אֶעֱבָעָן דִּידוּי בְּמִלּוּלִיָּה. כַּד אָזִיל, אַקְדִּים לִיה
 בְּלִיתָא דְּפֶרְסָאִי, דְּלֹא יַחֲוּב בַּר נָשׁ לְגַבִּיָּה. עָלִיָּה כְּתִיב (דְּבָרִים
 כ"ד) כִּי תֹעֲבָה הִיא לְפָנַי יי.

עֵינִין וִירוֹקִין וְאֵלִין סִימְנִין בֵּיה, וְאֲנַפּוּי אַרִיכִין שְׁפִירוּן. שְׁעָרוֹי
 אוּכְמִין וּמְרִיטִין מְלַעֲיָלָא בְּרִישָׁא, רִישִׁיָּה רַב. כַּד אָזִיל,
 כְּפִיָּה רִישִׁיָּה. קְרִיעִין דְּעֵינּוּי בְּקַדְמָאָה עָלִיָּהוּ כְּתִיב (מְשָׁלִי א') מִנְע
 רַגְלָךְ מִנְּתִיבְתָּה.

עֵינִין רַבְרַבִּין וִירוֹקִין דָּא אִיהוּ בְּתַרִּין אֲתָנוּן, ר' פ"א. חַד
 יַחֲדָא וְחַד בְּשָׁלִימוֹ. בְּמַעֲחִיָּה שְׂרַטוּטָא דְּאָזִיל וְעֵבֵר
 מַסְטֵר לְסַטֵּר, וְתַלַּת אַחַרְנִין אִית דְּלֹא עֵבֵרִין. מַעֲחִיָּה רַב.
 קְרִיעִין דְּעַל עֵינּוּי, לָא רַבְרַבִּין. בְּדִיקְנִיָּה שְׁעָרָא טְפִי. דָּא בְּאֲנַפּוּי
 שְׁפִירוּ סוּמְק. שְׁעָרִיָּה שְׁעִיעַ וְלֹא כָּל כַּד, דְּחִיל חַטָּאָה אִיהוּ,
 רַחִים אֹרְבִיתָא אִיהוּ. רַחִים לְאֵינּוּן דְּמַשְׁתַּדְּלִין בָּהּ. חַדִּי בְּכֻלָּא,
 עֵבֵר טִיבוּ לְכֻלָּא, בְּדִיבָא לְתוּעֲלִתִיָּה. מְהִימְנָא אִיהוּ לְרִזִּין
 דְּאֹרְבִיתָא. טַב אִיהוּ לְמַלִּין דְּעֲלָמָא. מָאן דְּאִשְׁתַּתְּףַּ בְּחֶדְוָה לָא
 אֲעֲלַח, לָא אִיהוּ וְלֹא אַחַרָא. אֲעֲלַח אִיהוּ בְּלַחֲדוּי דְּהָא אֶת ר'
 גְּרִים. פְּגִים אִיהוּ בְּרִישִׁיָּה.

לְעִילָא רִישׁוּמָא דְּחַד מְכַתְּשָׁא דְּהוּה לִיה תַּמָּן, דְּעֵבֵר לִיה חַד
 רַבָּא בְּאֲבָנָא בְּלֹא רְעוּ וּכְוֹנָה, וְאִיכְסִי בְּשְׁעָרָא.
 וְהָוָא רִישׁוּמָא דְּמְכַתְּשָׁא כְּגוּוּנָא דְּנִימ"ל יוֹנִית. מְהִימְנָא אִיהוּ

לְגַבִּיּוֹת בְּנֵי נָשָׂא, סָלִיק לְמַחֲוֵי רִישָׁא דְעַמִּיּוּהַ, עַד הֵבֵא רְזִין דְעֵינִין.

וְאִית רְזִין אַחֲרֵינִין דְעֵינִין דְמַתְפָּרְשִׁין מִנְיָהּ. עֵינִין דְמַעֲמָקִין וְחֵיכָאן, דָּא אִיהוּ בְשָׁלִימוֹ דְאַתְוּוֹן בְּר דְקַדְמָא. ר' וּבִתְר פ' דָּא אִיהוּ בְר נָש דְאַעְלַח בְּעוּבְדוּי ג' שְׂרָטוּטִין בְּמַצְחִיּוּהַ, מַצְחִיּוּהַ עֲגִיל. עֵינִין נְהִירִין מְרַקְמֵן עוּבְד צִיּוֹר קִיּוּמִין עַל שְׁלִימוֹ. שְׁנָאוֹי יִפְלוּ תְחוּתִיּוּהַ. פְּקִיחָא אִיהוּ, אַעְלַח בְּכֻלָּא, בְּהִיל בְּעוּבְדוּי. טָב אִיהוּ עִם בְּנֵי נָשָׂא, מְלוּי בְּקָשְׁיוֹ וּבְלָא דְחִילוֹ. וְתָרֵן אִיהוּ עֵבִיד טִיבוֹ וְלָא לְשָׂמְהַ.

שְׁעָרִיּוּהַ שְׁעִיעַ וְתִלְיָא וְלִישְׁנִיָּה כְּתָרְבָּא. תְּחוּת עֵינִין קְמִיטִין תְּלַת רְבָרְבָן וְתִלַּת זְעִירִין, וְאִי אִית ד' וְתִלַּת רְבָרְבָן. כְּדִין תְּשַׁכַּח תְּרִין שְׂרָטוּטִין בְּמַצְחִיּוּהַ עֲבָרִין מְסַטֵּר לְסַטֵּר וְתִלַּת דְמָטוֹ וְלָא מָטוֹ. תְּחוּת טְבוּרִיָּה קִיּוּמָא רְשִׁימָא חַד צִיּוֹרָא דְרִישָׁא דְבַר נָש אֹפֶס וְחֹוּר. תְּרִין שְׁעָרִין תְּלִיִין בֵּיהַ, הַהוּא בְר נָש אֲתַפְשָׁל בְּאַתַּת גְּבַר מִיּוּמִין רְחִיקִין וְלָא תָב מֵהַהוּא חוּבָה. מְרַעִין רְדָפִין אֲבַתְרִיָּה, וְעַל דָּא אֵינֻן מְרַעִין, חַד דְצַעִיק לְאוּשְׁדָא שְׁתֵּן וְלָא יְכִיל, דְעַד פְּעֵן הַהוּא חוּבָה תְּלִיָּא בְּקַדְלִיָּה. דְנַחֲשַׁ עֲקִימָא וְשָׁלִיט עָלֶיהַ בְּדָא, וְדָא לְסוּף יוּמִין דְסִיבוֹ.

וְאִי תָב בְּתִיּוּבְתָא בְּזֻמְנָא דְאִיהוּ בְּחִילִיָּה, הַהוּא רְשִׁימָא אֲזַעֲרַת דִּיּוּקְנָא וְשְׁעָרִין לָא תְלִיִין בֵּיהַ פְּלָל. וְאִי תָב בְּתִיּוּבְתָא בְּסוּף יוּמוֹי כַּד מְרַעִין רְדָפִין אֲבַתְרִיָּה, כְּדִין הַהוּא רְשִׁימָא קְמִיט, וְשְׁעָרֵן תְּלִיִין בֵּיהַ, וְהַהוּא מְרַעָא לָא אֲעֵדִיאוּ מִנְיָה, מִגּוֹ דְתְלִיָּא בְּקַדְלִיָּה דְנַחֲשַׁ, בְּגִין דְהַהוּא נָחֵשׁ, פִּינֵן דְאַחִית הַהוּא חוּבָה עַל קַדְלִיָּה, לִית מָאן דִּיתִיר קְשָׂרָא מְקַדְלִיָּה. בְּגִין דְהַהוּא נָחֵשׁ לִית לִיהַ רְשׁוֹ בִימֵי דְעוּלִימוֹי דְבַר

נֶשֶׁה לְקַשְׂרָא הַהוּא חוֹבָה עַל קַדְלִיָּה. וְקַשְׂרִין לִיָּה בְּקַשְׂרִין
תְּקִיפִין וְאִיהוּ רְדִיף אֲבַתְרִיָּה דְהַהוּא בַר נָשׁ, וּמְלָקִי לִיָּה
בְּהַהוּא בְּרִית דְּחָב בִּיָּה. וְאָף עַל גַּב דְּחָב בְּתִיּוּבְתָא, יַצְוּוּחַ
מִגּוֹ עֲאָקוּ דְּמְלָקִיּוּתָא.

הַהוּא חוֹיָא דְלִיג וְעָאֵל בְּהַהוּא קַשְׂרָא, בְּשִׁפּוּלֵי דְתַהוּמָא
רַבָּה. כְּדִין רוּוַח לִיָּה לְבַר נָשׁ. וְהַהוּא נָחַשׁ לְבַתְרָה
יוֹמִין נְפִיק וְעֵבִיד דָּא. וּבְזִמְנָא דְמִית הַהוּא בַר נָשׁ, תְּלַת מָאָה
שׁוּמְרֵי רְדִפִין אֲבַתְרִיָּה דְהַהוּא בַר נָשׁ וְתַפְסִין לִיָּה, וְעִילִין לִיָּה
קָמִי מְלָכָא. וּמְלָכָא קְדִישָׁא מִתְבַּר אֵינּוּן קַשְׂרִין, וְנִחִית הַהוּא
חוֹבָה מְעַל קַדְלִיָּה. וְעַל רְזָא דָּא פְתִיב (ישעיה כ"ב) אִם יְכוּפֵר
הַעֲזוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד תִּמּוֹתוֹן. כְּמָה דְאֵתְ אֲמַר, (ישעיה כ"ה) וְכוּפֵר
בְּרִיתְכֶם אֶת מוֹת, תְּבַר הַהוּא קִיּוּמָא דִילְכּוֹן, אֶת מוֹת. כְּמָה
דְּאֵתְ אֲמַר (בראשית ל"ב) אֲכַפְרָה פָּנָיו. אֲבַטְל רְגִזִיָּה, כְּדִין הַהוּא
בַר נָשׁ, אֲזִיל לְהַהוּא עֲלֵמָא נְקִי מִהַהוּא חוֹבָה, דְּהָא קַבִּיל
עוֹנְשִׁיָּה בְּהָאֵי עֲלֵמָא.

וְכִי תִיּוּמָא הֵיכִי מִשְׁמַע דְּבַהָאֵי עֲזוֹן אֲשֶׁת אִישׁ מִשְׁתַּעֵי קְרָא,
דְּכַתִּיב הֲכָא אִם יְכוּפֵר הַעֲזוֹן הַזֶּה, וְכַתִּיב הֲתֵם בְּאִיסוּר
אֲשֶׁת אִישׁ שׁוֹנְתָהּ, וְנִקְחָהּ הָאִישׁ מִעֲזוֹן. וְכַתִּיב גַּבִּי אֲבִנָּר (שְׁמוּאֵל
ב' ג') וְתִפְקֹד עָלַי עֲזוֹן הָאִשָּׁה הַיּוֹם. אִי נָמִי, (ישעיה כ"ב) וְהִנֵּה שְׂשׁוֹן
וְשִׁמְחָה הֲרוּג בְּקָר וְשִׁחוּט עֲזוֹן אֲכַל וְשִׁתָּהּ. וְכַתִּיב הֲתֵם (משלי ל)
אֲכַלָּה וּמְחַתָּה פִיָּה. וְכַתִּיב (בראשית ל"ט) כִּי אִם הִלַּחֵם אֲשֶׁר הוּא
אוֹכֵל. וְכַתִּיב (משלי ט) מִי פָתִי יָסוּר הִנֵּה חֹסֵר לֵב, וְאֲמָרָה לוֹ
(משלי ט) מִיָּם גְּנוּבִים יִמְתְּקוּ וְלַחֵם סִתְרִים יִנְעָם, וְלֹא יָדַע כִּי
רְפָאִים שָׁם בְּעַמְקֵי שְׂאוּל קְרוּאִיָּה, זְהוּ כַד (לֹא) קַבִּיל עוֹנְשִׁיָּה
בְּהָאֵי עֲלֵמָא.

וְאִי אֲשַׁתְּכַח בֵּיהּ זְכוֹת אָבוֹת, עוֹנֶשֶׁיהָ בְּהֵאֵי עֲלָמָא בְּהָהוּא
 עוֹן. בְּמָה דָּאֵת אָמַר (תהלים פ"ט) וּפְקַדְתִּי בְּשֶׁבֶט פְּשָׁעִים
 וּבִבְנֵי עוֹנוֹנִים. וּפְקַדְתִּי זְעִיר זְעִיר, (איוב ל) אִם בְּפִידוֹ לָהֶם שׁוֹעַ
 (ס"א אִם יִכְפַּר לָהֶם שׁוֹנֵג) (שמות ל"ד) פּוֹקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל בְּנֵיהֶם. זְעִיר.
 וְנוֹתֵן זְעִיר עַל דָּא וְזְעִיר עַל דָּא. וְאֲשַׁתְּזִיב הוּא וְאָבוֹי מֵעוֹנֶשְׁא
 דְּהָהוּא עֲלָמָא. דְּהָא בְּרָא מִזְכֵּי אָבָא.

עֵינֵינִי עֲקִימִין דְּלֹא מִסְתַּכְּלָאן בְּאוֹרַח קְשׁוּט דָּא בְּלֹא אֵת
 כְּלָל. פְּרַחִין מְנִיָּה כָּל אֲתוּוֹן בְּגִין מְאִירֵי דְעֵינָא בִישָׁא.
 חִיזוּ דִילִיָּה בְּהַפּוֹכָא. הָהוּא רַע עֵין שְׁלִיט עֲלֵיהָ, וְאִי כְשָׁרָן
 עוֹבְדוּי דְּהָהוּא בַר נֶשׁ, לֹא שְׁלִיט אֱלֹא עַל עֵינוּי. וְאֲעֲטְרִיךְ בַּר
 נֶשׁ לְאִסְתַּמְרָא מְעֵינוּי, בְּגִין דְּסִטְרָא אַחְרָא שְׁלֵטָא עֲלֵיהּ. אֵינוּן
 עֵינֵינִי חֲמֵדָן כָּל בִּישׁ וְאֲתַעְבְּדוּן סְרִסוּרִין לְגַבִּיהָ וְשִׁיפֵי גוֹפָא
 נִצְחוֹן, אָבֵל שְׁלֵטִין. עֵינוּי (א"י) מִסְתַּכְּלָאן.

מֵאֵן דְּבַעֵי לְאִסְתַּמְרָא מְנִיָּה, לְכַתּוּב יו"ד בִּידִיהָ יִמִּנָא וּבִידִיהָ
 שְׂמֵאלָא זֵי"ן וְלִיפְתַח קְמִיָּה וְלִימָא יו"ד בְּאִיפְכָא אֲתוּוֹי
 וְיִשְׁתְּזִיב מְנִיָּהוּ. דָּא אִיהוּ פְּגִים לְשִׁמוּשָׁא דְקְדוּשָׁא, בְּגֵינֵי כֹד
 לֹא שְׁרִיין בֵּיהּ אֲתוּוֹן, וְהָא אִסְתַּלְקוּ מְנִיָּה. דָּא אִיהוּ בְּרָזָא
 דְּהָהוּא קוֹ יְרוֹק דְּנִפְיָק מִתּוּהוּ בְּמִידִידוֹ דְּבוֹשְׁעָא. וְאִית
 לְאִסְתַּכְּלָא גוֹ שְׁרִטוּטִין דִּידָא בִּימִינָא וּבְשְׂמֵאלָא. וּבְרָזָא דְאֵינוּן
 שְׁרִטוּטִין דִּידִין, תִּשְׁכַּח דָּא.

מֵאֵן דְּעֵינָא חַד אֲטִים וְלֹא כָּל כַּד, וְעֵינָא אַחְרָא פְּקִיחָא. מוּמָא
 חַד מְאֵינוּן מוּמִין אִית בֵּיהּ. דָּא אִיהוּ בְּאוֹת ר' בְּלַחֲדוּי
 בְּאֲשַׁלְמוּתִיהָ וְאֵת יו"ד מְטִי לְגַבִּיהָ וְלֹא מְטִי. בְּמַעְחִיָּה תֵּלַת
 שְׁרִטוּטִין עֲבָרִין וְחַד זְעִירָא דְאֲעֵבַר. אוּף הָכִי רְשִׁימָא חֲדָא
 סְלִיק מְעֵינִיהָ לְקַבֵּל אוּדְנִיָּה.